

KONVENSJON OM VERN AV VERDENS KULTUR- OG NATURARV

Generalkonferansen for De forente nasjoners organisasjon for utdanning, vitenskap og kultur, som var samlet på sin syttende sesjon i Paris fra 17. oktober til 21. november 1972,

som merker seg at kultur- og naturarven i stadig sterkere grad trues av ødeleggelse, ikke bare av de vanlige grunnene til forfall, men også av endrede sosiale og økonomiske forhold, som forverrer situasjonen ved enda mer truende former for skade og ødeleggelse,

som tar i betraktning at forringelse eller tap av noe som hører til kultur- eller naturarven innebærer en sørgelig utarming av kultur- og naturarven til alle verdens nasjoner,

som tar i betraktning at vern av denne kultur- og naturarven ofte blir mangelfull på det nasjonale nivå på grunn av de store ressurser som kreves og utilstrekkelige økonomiske, vitenskapelige og tekniske ressurser i det land der det som skal beskyttes befinner seg,

som minner om at organisasjonens konstitusjon bestemmer at den skal opprettholde, øke og spre kunnskap ved å sikre bevaring og vern av verdens kultur- og naturarv og ved å oppfordre berørte nasjoner til å inngå nødvendige internasjonale avtaler,

som tar i betraktning at eksisterende internasjonale konvensjoner, rekommandasjoner og resolusjoner om kultur- og naturrikdommer viser alle verdens folk hvor viktig det er å redde denne enestående og uerstattelige rikdom, uansett hvilket folkeslag den tilhører,

som tar i betraktning at deler av kultur- og naturarven er av så enestående interesse at det er behov for å bevare den som en del av hele menneskehetens kultur- og naturarv,

som tar i betraktning at det på grunn av omfanget og alvoret i de nye farer som truer, må påhvile det internasjonale samfunn som helhet å delta i vern av kultur- og naturarv av framstående universell verdi ved å yte kollektiv bistand, som uten å erstatte tiltak vedkommende stat selv setter i verk, kan utgjøre et viktig tillegg,

som tar i betraktning at det er av vesentlig betydning for dette formålet å vedta nye bestemmelser i form av en konvensjon som oppretter et effektivt system med kollektivt vern av kultur- og naturarv av framstående universell verdi, organisert på permanent grunnlag og i samsvar med moderne vitenskapelige metoder,

som har besluttet på sin sekstende sesjon at dette spørsmål skal gjøres til gjenstand for en internasjonal konvensjon,

vedtar sekstende november 1972 denne konvensjon.

I. DEFINISJON AV KULTUR- OG NATURARV

Artikkel 1

I denne konvensjon menes med «kulturarv»:

minnesmerker: arkitektoniske arbeider, monumentalarbeider i skulptur og maleri, deler eller forekomster av arkeologisk art, innskrifter, huleboliger og kombinasjoner av kulturminner av framstående universell verdi fra et historisk, kunstnerisk eller vitenskapelig synspunkt.

bebyggelse: grupper av frittstående eller sammenbygde bygninger som på grunn av sin arkitektur, homogenitet eller sin beliggenhet i landskapet, er av framstående universell verdi fra et historisk, kunstnerisk eller vitenskapelig synspunkt.

steder: anlegg utført av mennesker, eller av mennesker og natur i fellesskap, og områder som også omfatter steder for arkeologiske utgravninger og som er av framstående universell verdi fra et historisk, estetisk, etnologisk eller antropologisk synspunkt.

Artikkel 2

I denne konvensjon menes med «naturarv»:

naturlige særpreg som består av fysiske og biologiske formasjoner eller grupper av slike formasjoner, som er av framstående universell verdi fra et estetisk eller vitenskapelig synspunkt, geologiske og fysiografiske formasjoner eller klart avgrensede områder som utgjør tilholdssted for truede arter av dyr eller planter, av framstående universell verdi fra et vitenskapelig synspunkt eller bevaringssynspunkt,

naturområder eller klart avgrensede arealer av framstående universell verdi fra et vitenskapelig synspunkt, bevaringssynspunkt eller på grunn av sin naturskjønnhet.

Artikkel 3

Det påhviler hver stat som er part i denne konvensjon, å påvise og beskrive de ulike kultur- og naturgoder som befinner seg på dens territorium og som er nevnt i artikkel 1 og 2 ovenfor.

II. NASJONALT VERN OG INTERNASJONALT VERN AV KULTUR- OG NATURARVEN

Artikkel 4

Hver stat som er part i denne konvensjon, erkjenner at plikten til å identifisere, verne, bevare, formidle og overføre til framtidige generasjoner den kultur- og naturarv som det er vist til i artikkel 1 og 2 og som befinner seg på dens territorium, i første rekke påhviler denne stat. Denne stat skal gjøre alt for å gjennomføre dette så langt dens egne ressurser rekker og - når det er hensiktsmessig - ved hjelp av all tilgjengelig internasjonal bistand og samarbeid, spesielt av økonomisk, vitenskapelig og teknisk art.

Artikkel 5

For å sikre effektive tiltak for vern, bevaring og formidling av kultur- og naturarv på eget territorium, skal hver stat som er part i denne konvensjon, bestrebe seg på, så langt det er mulig og på den måte som er hensiktsmessig for hver stat:

- a) å vedta alminnelige retningslinjer med sikte på å gi kultur- og naturarven en funksjon i lokalsamfunnet og integrere kultur- og naturvern i den alminnelige planlegging,
- b) å etablere på sitt territorium, dersom det ikke finnes fra før, en eller flere instanser med tilstrekkelig personale og midler til å sørge for vern, bevaring og formidling av kultur- og naturarven,
- c) å videreføre vitenskapelige og tekniske studier og forskning og utarbeide driftsmetoder som kan sette staten i stand til å motvirke de farer som truer dens kultur- eller naturarv,

- d) å treffe hensiktsmessige juridiske, vitenskapelige, tekniske, administrative og økonomiske tiltak som er nødvendige for å påvise, verne, bevare, formidle og rehabilitere denne kultur- og naturarv, og
- e) å fremme opprettelse eller utvikling av regionale sentre for utdanning i vern, bevaring og formidling av kultur- og naturarv og oppmuntre til vitenskapelig forskning på området.

Artikkel 6

1. Samtidig som de fullt ut respekterer suvereniteten til de stater som råder over territoriet som kultur- og naturarven nevnt i artikkel 1 og 2 befinner seg på, og uten å berøre eiendomsrett fastsatt i nasjonal lovgivning, skal stater som er part i denne konvensjon, erkjenne at slik kultur- og naturarv utgjør en verdens kultur- og naturarv som det internasjonale samfunn som helhet er forpliktet til å samarbeide om å verne.
2. Hver stat som er part i denne konvensjon, skal i samsvar med bestemmelsene i denne konvensjon gi bistand til å påvise, verne, bevare og konservere den kultur- og naturarv det er vist til i artikkel 11 nr. 2 og 4, dersom det kommer en anmodning om det fra statene som råder over territoriet som kultur- og naturarven befinner seg på.
3. Hver stat som er part i denne konvensjon, forplikter seg til ikke bevisst å treffe noe tiltak som direkte eller indirekte kan skade den kultur- og naturarv det er vist til i artikkel 1 og 2 som befinner seg på territoriet til andre stater som er parter i denne konvensjon.

Artikkel 7

I denne konvensjonen skal internasjonalt vern av verdens kultur- og naturarv forstås som opprettelsen av en ordning for internasjonalt samarbeid og bistand i den hensikt å støtte statene som er parter i denne konvensjon i deres arbeid for å påvise og bevare denne kultur- og naturarv.

III. MELLOMSTATLIG KOMITÉ FOR VERN AV VERDENS KULTUR- OG NATURARV

Artikkel 8

1. Med dette opprettes en mellomstatlig komité for vern av verdens kultur- og naturarv av framstående universell verdi, kalt «Komiteen for verdens kultur- og naturarv», innenfor De forente nasjoners organisasjon for utdanning, vitenskap og kultur. Den skal bestå av medlemmer fra 15 stater som er parter i konvensjonen, som er valgt av statene som er parter i konvensjonen på en generalforsamling som avholdes i løpet av den ordinære sesjon for generalkonferansen for De forente nasjoners organisasjon for utdanning, forskning og kultur. Antall medlemsstater som er representert i komiteen, skal økes til 21 fra dagen for den ordinære generalkonferanse som avholdes etter at denne konvensjon er trådt i kraft for minst 40 stater.
2. Ved valg av medlemmer til komiteen skal det sikres en rettferdig representasjon av verdens ulike regioner og kulturer.
3. En representant for Det internasjonale senter for konservering og restaurering av kulturminner (Roma-sentret), en representant for Det internasjonale råd for kulturminner (ICOMOS), og en representant for Verdens naturvernunion (IUCN) kan delta i komiteens møter som rådgivere, og i tillegg kan representanter for andre mellomstatlige eller ikke-statlige organisasjoner med samme formål delta, når statene som er parter i konvensjonen anmoder om

det på den generalforsamling som avholdes under den ordinære sesjon av generalkonferansen for De forente nasjoners organisasjon for utdanning, vitenskap og kultur.

Artikkel 9

1. Mandatperioden for statene som er medlemmer av Komiteen for verdens kultur- og naturarv, skal strekke seg fra avslutningen av den ordinære sesjon av generalkonferansen som de er valgt på, til slutten av den tredje etterfølgende ordinære sesjon.
2. Mandatperioden for en tredel av de medlemmer som er valgt første gang, skal likevel utløpe ved slutten av den første ordinære sesjon av den generalkonferanse som kommer etter den de ble valgt på, og mandatperioden for ytterligere en tredel av medlemmene valgt samtidig, skal utløpe ved avslutningen av den annen ordinære sesjon av generalkonferansen etter den de ble valgt på. Navnene på de medlemmene som skal utgå, finnes ved loddtrekning etter første valg, av presidenten for generalkonferansen for De forente nasjoners organisasjon for utdanning, vitenskap og kultur.
3. Stater som er medlemmer av komiteen, skal velge som sine representanter personer som er sakkyndige på området kultur- eller naturarv.

Artikkel 10

1. Komiteen for verdens kultur- og naturarv fastsetter sin forretningsorden.
2. Komiteen kan når som helst innby offentlige eller private organisasjoner eller enkeltpersoner til å delta i møtene for å gi råd i bestemte spørsmål.
3. Komiteen kan nedsette rådgivende organer når den finner det hensiktsmessig for å utføre sine oppgaver.

Artikkel 11

1. Hver stat som er part i denne konvensjon, skal så langt det er mulig framlegge for Komiteen for verdens kultur- og naturarv en fortegnelse over kultur- og naturgoder som utgjør en del av kultur- og naturarven på deres territorium og som er egnet til å tas med i den listen som settes opp i henhold til nr. 2 i denne artikkel. Denne fortegnelsen, som ikke skal betraktes som uttømmende, skal omfatte dokumentasjon om hvor det aktuelle kultur- eller naturgode befinner seg og om hvilken betydning det har.
2. På grunnlag av de fortegnelser som er lagt fram av statene i samsvar med nr. 1, skal komiteen utarbeide, ajourføre og utgi under tittelen Liste over verdens kultur- og naturarv, en liste over kultur- og naturgoder som utgjør en del av verdens kultur- og naturarv etter definisjonen i artikkel 1 og 2 i denne konvensjon, og som den mener har framstående universell verdi etter de kriterier den har fastlagt. En ajourført liste skal sendes ut minst annet hvert år.
3. At et kultur- eller naturgode tas inn i Liste over verdens kultur- og naturarv krever samtykke fra vedkommende stat. Når det tas inn i listen et kultur- eller naturgode som befinner seg på et territorium som mer enn en stat gjør krav på suverenitet eller jurisdiksjon over, skal dette på ingen måte berøre rettighetene til partene i tvisten.
4. Når omstendighetene krever det, skal komiteen sette opp, ajourføre og utgi under tittelen Liste over verdens kultur- og naturarv i fare, en liste over kultur- og naturgoder oppført i Liste over verdens kultur- og naturarv som det krever større tiltak å bevare, og som det er bedt om bistand til under denne konvensjon. Listen skal inneholde et anslag over kostnadene ved slike tiltak. Listen kan bare ta med slike kultur- eller naturgoder som utgjør en del av den kultur- og

naturarv som er truet av alvorlige og bestemte farer, som for eksempel trussel om at det vil gå til grunne som følge av stadig økende nedbryting, store offentlige eller private prosjekter eller forhastede urbaniserings- eller turistprosjekter, ødeleggelse som skyldes endring i bruken eller i eiendomsretten til land, større endringer av ukjente grunner, forfall uansett grunn, krigsutbrudd eller fare for væpnet konflikt, større ulykker og naturkatastrofer, alvorlige branner, jordskjelv, jordras, vulkanutbrudd, endringer i vannstanden, oversvømmelser og tidevannsbølger. Komiteen kan når som helst ved presserende behov gjøre en ny tilføyelse til Liste over verdens kultur- og naturarv i fare og straks offentliggjøre denne tilføyelsen.

5. Komiteen skal bestemme hvilke kriterier som skal legges til grunn for at kultur- og naturgoder som tilhører kultur- eller naturarven, skal tas med på de listene som er nevnt i nr. 2 og 4 i denne artikkel.

6. Før komiteen avslår å ta noe inn i en av de to listene nevnt i nr. 2 og 4 i denne artikkel, skal den rådføre seg med staten som er part i konvensjonen og som råder over territoriet som vedkommende kultur- eller naturgode befinner seg på.

7. Komiteen skal i forståelse med den berørte stat samordne og fremme undersøkelser og forskning som er nødvendig for å sette opp de listene som er nevnt i nr. 2 og 4 i denne artikkel.

Artikkel 12

Det faktum at et kultur- eller naturgode ikke er tatt med i noen av de listene som er nevnt i artikkel 11 nr. 2 og 4, skal på ingen måte oppfattes slik at det ikke har framstående universell verdi for andre formål enn dem som framgår av å være oppført på disse listene.

Artikkel 13

1. Komiteen for verdens kultur- og naturarv skal motta og vurdere anmodninger om internasjonal bistand som fremmes av stater som er parter i konvensjonen, som angår kultur- og naturgoder som befinner seg på deres territorier og som er tatt med eller som kan være egnet for å tas med på listene nevnt i artikkel 11 nr. 2 og 4. Hensikten med slike anmodninger kan være å sikre vern, bevaring, formidling eller rehabilitering av slike kultur- og naturgoder.

2. Anmodninger om internasjonal bistand etter nr. 1 i denne artikkel kan også gjelde påvisning av kultur- eller naturarv som definert i artikkel 1 og 2 når foreløpige undersøkelser har vist at det er grunn til nærmere undersøkelser.

3. Komiteen skal vedta hva som skal gjøres med disse anmodningene, etter forholdene bestemme arten og omfanget av sin bistand og gi fullmakt til å avtale på dens vegne nødvendige ordninger med vedkommende regjering.

4. Komiteen skal fastsette en prioriteringsorden for sitt arbeid. Når den gjør dette, skal komiteen ta hensyn til betydningen for verdens kultur- og naturarv av det kultur- eller naturgode som krever vern, nødvendigheten av å gi internasjonal bistand til de kultur- og naturgoder som er mest representative for et naturmiljø, eller for skaperkraften eller historien til verdens folkeslag, hvor mye arbeidet haster, hvilke ressurser som står til rådighet for statene som har det truede kultur- eller naturgodet på sitt territorium og særlig i hvilken utstrekning de er i stand til å verne slike kultur- og naturgoder ved egne midler.

5. Komiteen skal sette opp, ajourføre og utgi en liste over kultur- og naturgoder som er tildelt internasjonal bistand.

6. Komiteen skal gjøre vedtak om bruk av ressursene til det fondet som er opprettet i henhold til artikkel 15 i denne konvensjon. Den skal forsøke å øke disse ressursene og treffe de nødvendige tiltak for dette formål.

7. Komiteen skal samarbeide med internasjonale og nasjonale statlige og ikke-statlige organisasjoner med lignende formål som konvensjonen. For å få hjelp til å sette i verk sine programmer og prosjekter kan komiteen vende seg til slike organisasjoner, særlig Det internasjonale senter for konservering og restaurering av kulturminner (Roma-sentret), Det internasjonale råd for kulturminner (ICOMOS) og Verdens naturvernunion (IUCN), så vel som til offentlige og private organer og personer.

8. Komiteen skal treffe sine beslutninger med et flertall på to tredeler av de medlemmer som er til stede og avgir stemme. Komiteen er beslutningsdyktig når et flertall av medlemmene er til stede.

Artikkel 14

1. Komiteen for verdens kultur- og naturarv skal ha et sekretariat oppnevnt av generaldirektøren for De forente nasjoners organisasjon for utdanning, vitenskap og kultur.

2. Generaldirektøren for De forente nasjoners organisasjon for utdanning, vitenskap og kultur skal forberede komiteens dokumenter og dagsorden for møtene og være ansvarlig for gjennomføringen av komiteens vedtak, og skal i den forbindelse så langt det er mulig dra nytte av Det internasjonale senter for konservering og restaurering av kulturminner (Roma-sentret), Det internasjonale råd for kulturminner (ICOMOS) og Verdens naturvernunion (IUCN) innenfor deres respektive kompetanseområder og muligheter.

IV. FOND FOR VERN AV VERDENS KULTUR- OG NATURARV

Artikkel 15

1. Med dette opprettes et fond for vern av verdens kultur- og naturarv av framstående universell verdi, kalt «Fondet for verdens kultur- og naturarv».

2. Fondet skal bestå av bundne midler i samsvar med bestemmelsene i Økonomisk reglement for De forente nasjoners organisasjon for utdanning, vitenskap og kultur.

3. Fondets midler skal bestå av:

a) obligatoriske og frivillige bidrag fra statene som er parter i denne konvensjon,

b) bidrag, gaver eller testamentariske midler fra

i) andre stater,

ii) De forente nasjoners organisasjon for utdanning, vitenskap og kultur, andre særorganisasjoner under De forente nasjoner, særlig De forente nasjoners utviklingsprogram, eller andre mellomstatlige organisasjoner,

iii) offentlige eller private organer eller personer,

c) alle renteinntekter av fondets ressurser,

d) midler skaffet til veie ved innsamlinger og ved arrangementer til inntekt for fondet, og

e) alle andre midler godkjent etter fondets vedtekter slik de er vedtatt av Komiteen for verdens kultur- og naturarv.

4. Bidrag til fondet og alle andre former for støtte som stilles til disposisjon for komiteen, kan brukes bare til slike formål som komiteen bestemmer. Komiteen kan ta imot bidrag til et bestemt program eller prosjekt, forutsatt at komiteen har gjort vedtak om gjennomføring av dette programmet eller prosjektet. Det kan ikke knyttes politiske betingelser til bidrag til fondet.

Artikkel 16

1. Uten at det skal berøre noe frivillig tilleggsbidrag, skal statene som er parter i denne konvensjon, forplikte seg til annet hvert år å innbetale til Fondet for verdens kultur- og naturarv et bidrag i form av en prosentandel som er den samme for alle stater og som skal fastsettes av en generalforsamling av stater som er parter i konvensjonen, på et møte avholdt i forbindelse med generalkonferansen til De forente nasjoners organisasjon for utdanning, vitenskap og kultur. Vedtak om dette på generalforsamlingen krever tilslutning fra flertallet av de stater som er representert og avgir stemme og som ikke har avgitt erklæringen nevnt i nr. 2 i denne artikkel. Ikke i noe tilfelle skal det obligatoriske bidrag fra stater som er parter i denne konvensjon, overstige 1 % av deres bidrag til det ordinære budsjett for De forente nasjoners organisasjon for utdanning, vitenskap og kultur.

2. En stat som omhandlet i artikkel 31 eller 32 i denne konvensjon, kan likevel på tidspunktet for deponering av sine ratifikasjons-, godtakelses- eller tiltredelsesdokumenter erklære at den ikke er bundet av bestemmelsene i nr. 1 i denne artikkel.

3. En stat som er part i denne konvensjon og som har avgitt erklæringen nevnt i nr. 2 i denne artikkel, kan når som helst tilbakekalle denne erklæringen ved underretning til generaldirektøren for De forente nasjoners organisasjon for utdanning, vitenskap og kultur. Tilbakekallingen skal likevel ikke få virkning for statens obligatoriske bidrag før dagen for den etterfølgende generalforsamling av stater som er parter i denne konvensjon.

4. For at komiteen skal være i stand til å planlegge sitt arbeid effektivt, må bidragene fra de stater som har avgitt erklæringen nevnt i nr. 2 i denne artikkel, innbetales regelmessig minst annet hvert år og må ikke være mindre enn de bidrag de skulle ha betalt dersom de hadde vært bundet av bestemmelsene i nr. 1 i denne artikkel.

5. En stat som er part i denne konvensjon og som er på etterskudd med innbetalingen av sitt obligatoriske eller frivillige bidrag for inneværende år og for et umiddelbart foregående kalenderår, kan ikke få valgt en representant som medlem av Komiteen for verdens kultur- og naturarv, men denne bestemmelsen kommer ikke til anvendelse ved det første valget.

Mandatperioden for en slik stat som allerede er medlem av komiteen, skal utløpe på tidspunktet for de valg som er bestemt i artikkel 8 nr. 1 i denne konvensjon.

Artikkel 17

Statene som er parter i denne konvensjon, skal overveie eller tilskynde opprettelsen av nasjonale, offentlige eller private stiftelser eller sammenslutninger som har til formål å oppfordre til donasjoner for vern av verdens kultur- og naturarv, slik den er definert i artikkel 1 og 2 i denne konvensjon.

Artikkel 18

Statene som er parter i denne konvensjon, skal støtte internasjonale kampanjer for innsamling av midler organisert av Komiteen for verdens kultur- og naturarv i regi av De forente nasjoners organisasjon for utdanning, vitenskap og kultur. De skal lette innsamlinger som er satt i gang for dette formålet av instanser nevnt i artikkel 15 nr. 3.

V. VILKÅR FOR ORDNINGER FOR INTERNASJONAL BISTAND

Artikkel 19

Statene som er parter i denne konvensjon kan anmode om internasjonal bistand for vern av kultur- eller naturgoder som utgjør en del av kultur- og naturarv av framstående universell verdi som befinner seg innenfor deres territorium. Når det kan skaffes slike opplysninger og slik dokumentasjon som kreves i henhold til artikkel 21 og som kan sette komiteen i stand til å treffe en avgjørelse, skal disse ligge ved søknaden.

Artikkel 20

Med forbehold for bestemmelsene i artikkel 13 nr. 2, artikkel 22 bokstav c) og artikkel 23, kan internasjonal bistand under denne konvensjon gis bare for kultur- og naturgoder som Komiteen for verdens kultur- og naturarv har bestemt eller kan bestemme skal føres opp på en av listene nevnt i artikkel 11 nr. 2 og 4.

Artikkel 21

1. Komiteen for verdens kultur- og naturarv skal bestemme hvordan anmodninger den mottar om internasjonal bistand skal behandles og skal presisere innholdet i anmodningen, som bør nærmere angi hva som planlegges utført, hvilket arbeid som er nødvendig, forventede kostnader, hvor stor hast det har og hvorfor ressursene til den stat som anmoder om bistand, ikke tillater den å dekke alle utgifter. Slike anmodninger må støttes av innstillinger fra sakkyndige når det er mulig.
2. Anmodninger som følge av ulykker eller naturkatastrofer kan kreve rask innsats og må derfor gis høyeste prioritet ved behandling i komiteen, som bør ha et reservefond til disposisjon for slike tilfeller.
3. Før avgjørelse blir truffet, skal komiteen foreta de undersøkelser og konsultasjoner den mener er nødvendige.

Artikkel 22

Bistand fra Komiteen for verdens kultur- og naturarv kan anta følgende former:

- a) studier av de kunstneriske, vitenskapelige og tekniske problemer som reiser seg ved vern, bevaring, formidling og rehabilitering av kultur- og naturarv som definert i artikkel 11 nr. 2 og 4 i denne konvensjon,
- b) engasjering av sakkyndige, teknikere og faglært arbeidskraft for å sikre at det godkjente arbeid blir riktig utført,
- c) opplæring av personale og spesialister på alle nivåer når det gjelder å påvise, verne, bevare, formidle og rehabilitere kultur- og naturarv,
- d) forsyning av vedkommende stat med utstyr den ikke eier eller ikke er i stand til å skaffe til veie,
- e) lån med lav rente eller rentefrie lån som kan tilbakebetales over lang tid,
- f) i unntakstilfeller og av særlige grunner støtte som ikke skal betales tilbake.

Artikkel 23

Komiteen for verdens kultur- og naturarv kan også skaffe internasjonal bistand til nasjonale eller regionale sentre for utdanning av personale og spesialister på alle nivåer for å påvise, verne, bevare, formidle og rehabilitere kultur- og naturarv.

Artikkel 24

Internasjonal bistand i stor målestokk skal forberedes ved detaljerte vitenskapelige, økonomiske og tekniske undersøkelser. Disse undersøkelsene skal ta i bruk den mest avanserte teknikk for vern, bevaring, formidling og rehabilitering av natur- og kulturarv og må være i samsvar med konvensjonens formål. Undersøkelsene skal også omfatte muligheten for en rasjonell utnyttelse av de ressurser som er tilgjengelige i vedkommende stat.

Artikkel 25

Som regel skal bare en del av kostnadene ved det nødvendige arbeid bæres av det internasjonale samfunn. Bidraget fra staten som drar fordel av internasjonal bistand, skal utgjøre en vesentlig del av de ressurser som er avsatt for et program eller prosjekt, dersom statens ressurser tillater det.

Artikkel 26

Komiteen for verdens kultur- og naturarv og mottakerstaten skal i den avtale de inngår, angi på hvilke vilkår et program eller prosjekt som er tildelt internasjonal bistand under konvensjonen, skal gjennomføres. Staten som mottar slik internasjonal bistand, skal fortsatt ha ansvar for å verne, bevare og formidle kulturminner, kulturmiljøer eller naturområder som får slik støtte, samtidig som den oppfyller vilkårene fastlagt i avtalen.

VI. UTDANNINGSPROGRAMMER

Artikkel 27

1. Statene som er parter i denne konvensjon, skal legge vekt på å bruke alle egnede midler, særlig utdannings- og informasjonsprogrammer, for å styrke sine folks forståelse og respekt for den kultur- og naturarv som er definert i artikkel 1 og 2 i konvensjonen.
2. De skal forplikte seg til å gi allmennheten generell opplysning om farer som truer denne kultur- og naturarven og om den virksomhet som pågår på grunnlag av denne konvensjon.

Artikkel 28

Statene som er parter i denne konvensjon og som mottar internasjonal bistand under konvensjonen, skal treffe egnede tiltak for å spre kunnskap om betydningen av de kultur- og naturgoder det er mottatt bistand til og den betydning slik bistand har.

VII. RAPPORTER

Artikkel 29

1. Statene som er parter i denne konvensjon, skal i de rapporter de sender inn til generalkonferansen for De forente nasjoners organisasjon for utdanning, vitenskap og kultur på tidspunkter og etter regler den setter opp, gi opplysninger om de lovbestemmelser og administrative bestemmelser de har vedtatt og andre tiltak de har truffet for å gjennomføre denne

konvensjon, sammen med nærmere opplysninger om de erfaringer de har høstet i den forbindelse.

2. Disse rapporter skal forelegges Komiteen for verdens kultur- og naturarv.
3. Komiteen skal sende inn en rapport om sin virksomhet til hver ordinære sesjon av generalkonferansen for De forente nasjoners organisasjon for utdanning, vitenskap og kultur.

VIII. SLUTTBESTEMMELSER

Artikkel 31

Denne konvensjon er utarbeidet på arabisk, engelsk, fransk, russisk og spansk, og de fem tekstene har samme gyldighet.

Artikkel 31

1. Denne konvensjon skal være gjenstand for ratifikasjon eller godtakelse av statene som er medlemmer av De forente nasjoners organisasjon for utdanning, vitenskap og kultur i samsvar med deres respektive konstitusjonelle framgangsmåter.
2. Ratifikasjons- eller godtakelsesdokumentene skal deponeres hos generaldirektøren for De forente nasjoners organisasjon for utdanning, vitenskap og kultur.

Artikkel 32

1. Denne konvensjon skal være åpen for tiltredelse av alle stater som ikke er medlemmer av De forente nasjoners organisasjon for utdanning, vitenskap og kultur når de innbys av organisasjonens generalkonferanse til å tiltre den.
2. Tiltredelse skal skje ved deponering av et tiltredelsesdokument hos generaldirektøren for De forente nasjoners organisasjon for utdanning, vitenskap og kultur.

Artikkel 33

1. Denne konvensjon skal tre i kraft tre måneder etter den dag det tjuende ratifikasjons-, godtakelses- eller tiltredelsesdokument er deponert, men bare for de stater som har deponert sine ratifikasjons-, godtakelses- eller tiltredelsesdokumenter på eller før denne dag. Den skal tre i kraft for de øvrige stater tre måneder etter deponering av deres ratifikasjons-, godtakelses- eller tiltredelsesdokumenter.

Artikkel 34

Følgende bestemmelser skal gjelde for statene som er parter i denne konvensjon og som har et føderalt eller ikke-enhetlig konstitusjonelt system:

- a) når det gjelder de av konvensjonens bestemmelser som skal gjennomføres under lovgivningen til en føderal eller sentral lovgivende myndighet, skal den føderale eller sentrale regjering ha de samme forpliktelser som i de stater som ikke er føderale stater,
- b) når det gjelder de av konvensjonens bestemmelser som skal gjennomføres under lovgivningen til individuelle delstater, land, provinser eller kantoner som ikke er bundet av føderasjonens konstitusjonelle system med hensyn til lovgivning, skal den føderale

regjering underrette vedkommende myndigheter i slike delstater, land, provinser eller kantoner om nevnte bestemmelser og anbefale at de blir vedtatt.

Artikkel 35

1. Hver stat som er part i denne konvensjon, kan si opp konvensjonen.
2. Oppsigelsen skal meddeles skriftlig i et dokument som skal deponeres hos generaldirektøren for De forente nasjoners organisasjon for utdanning, vitenskap og kultur.
3. Oppsigelsen får virkning tolv måneder etter at oppsigelsesdokumentet er mottatt. Den berører ikke de økonomiske forpliktelsene til den stat som trekker seg, før den dag oppsigelsen får virkning.

Artikkel 36

Generaldirektøren for De forente nasjoners organisasjon for utdanning, vitenskap og kultur skal underrette organisasjonens medlemsstater, de stater som ikke er medlemmer av organisasjonen som omhandlet i artikkel 32, samt De forente nasjoner om enhver deponering av ratifikasjons-, godtakelses- og tiltredelsesdokumenter som fastsatt i artikkel 31 og 32 og om oppsigelser etter artikkel 35.

Artikkel 37

1. Denne konvensjon kan revideres av generalkonferansen for De forente nasjoners organisasjon for utdanning, vitenskap og kultur. Slik revisjon skal likevel være bindende bare for stater som blir parter i den reviderte konvensjon.
2. Dersom generalkonferansen skulle vedta en ny konvensjon som endrer denne konvensjon helt eller delvis, skal denne konvensjon ikke lenger være åpen for ratifikasjon, godtakelse eller tiltredelse fra den dag den nye konvensjon trer i kraft, med mindre den nye konvensjon bestemmer noe annet.

Artikkel 38

I samsvar med artikkel 102 i De forente nasjoners charter skal denne konvensjon registreres i sekretariatet for De forente nasjoner på anmodning fra generaldirektøren for De forente nasjonens organisasjon for undervisning, vitenskap og kultur.

Utferdiget i Paris tjuetredje november 1972 i to gyldige eksemplarer signert av presidenten for den syttende sesjon av generalkonferansen og av generaldirektøren for De forente nasjoners organisasjon for utdanning, vitenskap og kultur, som skal deponeres i arkivene til De forente nasjoners organisasjon for utdanning, vitenskap og kultur. Bekreftede kopier av disse skal oversendes alle stater som nevnt i artikkel 31 og 32 og til De forente nasjoner.

